БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 593 13.11.2026г.
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Алексей Бендерев

член на научно жури в конкурс заемане на

академична длъжност **"доцент“** по професионално направление 4.4. "Науки за Земята", специалност "Хидрология на сушата и водните ресурси"

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Директора на НИГГГ-БАН № 56/17.09.2026 г. и решение на заседанието на Научното жури от 19.10.2026 г. То е съобразено с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника на НИГГГ-БАН по ЗРАСРБ.

Информация за кандидата

В законния срок за участие в Конкурса за доценти по професионално направление 4.4. "Науки за Земята", специалност "Хидрология на сушата и водните ресурси" обявен в ДВ, бр. 71/07.08.2026 г. документи са подадени от гл. ас. д-р Петя Георгиева Захариева. За участие в конкурса е представила необходимата документация съобразена с нормативната уредба.

През 2010 г. П. Захариева е приета за студент в Аграрния университет, Пловдив, като през 2014 г. придобива образователна степен „бакалавър“, специалност „Аграрна икономика“, а през 2016 г. – „магистър“ по „Екология на селищните системи“. В периода 2019-2022 е редовен докторант в същия университет, специалност „Екология и опазване на екосистемите“, като защитава в срок дисертацията си. Трудовият си стаж започва през 2022 г. в Аграрния университет като млад учен по Национална програма „Млади учени и постдокторанти – 2“. През 2023 г. печели конкурс за главен асистент към Национален институт по Геофизика, Геодезия и География - БАН, където е на работа и в момента. Участвала е в изпълнение на 15 научноизследователски проекта. Представяла е резултати от своите изследвания пред редица национални и международни форуми.

Научноизследователската и научно-приложната дейност

Показател А *- Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"*

Кандидатът е защитил успешно дисертация за придобиване на научната степен „доктор“ в Аграрния университет, Пловдив на тема „*Съдържание на тежки метали в риби и техни паразити от река Дунав – екология и биоиндикация*““ (Диплома № ДР 176/21.12.20212 г.). Свързаните с нея 2 публикации правилно не са включени при общата наукометрична оценка.

Изисквани точки - 50 ***Доказани точки от кандидата - 50***

Показател В - *Хабилитационен труд или научни публикации в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни*

Този показател е подкрепен от представени 15 статии публикувани в списания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни (SCOPUS, WEB of SCIENCES) с импакт фактор или импакт ранк. Всички статии са на английски език, като 14 са колективни и 1 самостоятелна. От колективните в 6 П. Захариева е първи автор.

Изисквани точки - 100 ***Доказани точки от кандидата - 147***

Показател Г - *Публикационна дейност*

По този показател са представени 21 публикации в реферирани и индексирани издания, като 2 са в сборници от научни форуми, а останалите 19 са отпечатани в национални и международни списания. Всички са на английски и са колективни, като в 5 от тях П.Захариева е първи автор. Изключвам от наукометричната оценка по този показател 12 точки, защото статията *Patronov, G., Kirin, D., Zaharieva, P., Zaharieva, R., Kuzmanova, D., 2025. Chemical state and ecological assessment of atmospheric air quality* не е свързана с хидроложката насоченост на конкурс.

Изисквани точки - 200 ***Доказани точки от кандидата – 239***

Коригирани точки – 227

Показател Д - *Цитирания*

Кандидатът е представил доказателства за открити от него 22 цитирания на 9 нейни публикации. От тях 22 са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни база данни, а останалите 2 - в нереферирани списания с научно рецензиране.

Изисквани точки - 50 ***Доказани точки от кандидата - 104***

Анализът на представените материали и тяхната оценка, показват, че съгласно приетите критерии гл. ас. П. Захариева покрива регламентираните изисквания. По критерий А тя е има изисквания брой точки, а по останалите показатели (В, Г, Д) доказаните точки са повече от необходимия минимум. Общата сума от събраните точки на кандидата Петя Захариева е ***528,*** което превишава посоченият в Правилника за прилагането на ЗРАС в НИГГГ минимум от ***400*** точки.

На основата на своята научна продукция гл.ас. П. Захариева е формулирала 8 групи научни и научно-приложни нейни приноси, които до голяма степен имат комплексен характер. Те едновременно са свързани както с насоките на настоящия конкурс професионално направление 4.4. "Науки за Земята", специалност "Хидрология на сушата и водните ресурси", така и към биологичните науки и здравеопазването. Основната част от приносите са свързани с нови факти и данни за екологичното състояние на редица реки в страната (Дунав, Осъм, Огоста, Луда Яна, Стряма, Първенецка, Чепеларска, Мечка, Крумовица, Каялийка, Боровица), базирани на различни биологични показатели. Установени са видовото разнообразие на

рибните съобщества, морфометричните характеристики на рибите и паразитофауната в тях, които зависят от екологичното състояние на водните течения. С голямо значение са изследванията на концентрациите и циркулацията на тежки метали и металоиди (на първо място Cu, Cd и As) в биологични елементи, а за част от речните екосистеми и в почви, води и седименти. С научно-приложно значение, особено при управление на водните екосистеми, е прилагането на мониторинг на използваните от гл. ас. П. Захариева биологични елементи за качество, както и оценката на потенциалното въздействие на наличието на паразити и токсични елементи, както за рибите, така и за човека.

Мнения, препоръки и бележки

На познавам лично гл. ас. Петя Захариева и научното ѝ творчество. След преглед на представените документи за конкурса съм впечатлен от комплексния характер на нейните интереси. За проблемите с, които тя се занимава са необходими широко познания освен по екология, хидрология и химия, така и по хидробиология (ихтиология), паразитология, здравен риск, управление на води. Получените резултати представят широк интерес за широк кръг учени и за експерти в държавната администрация. Бих препоръчал при бъдещите си изследване П. Захариева да се насочи към съвместна работа с по-широк кръг специалисти, като се комбинират нейните екологични оценки с такива получен при използване в други области на науката, така и с конкретните хидроложки условия.

Заключение

При проверката на материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията по чл. 24 (1), т.1, т.3, т.4, т.5, (2) и чл. 26 (1) от ЗРАСРБ, чл. 53 (1), т.1, т.3, т.4, т.5 и чл. 54 от ППЗРАСРБ чл. 54, т.1, т.4, т.5, т.6 и чл. 55 (3) т.2 от Правилника на НИГГГ-БАН по ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент". При изискван минимум от 400 точки, е представен доказателствен материал за 528 точки. Формулираните приноси са аргументирани и подкрепени от съответните публикации. На основата на всичко това, съгласно чл. 27 (3), (4) от ЗРАСРБ давам положителна оценка на гл.ас. Петя Георгиева Захариева за избор на „доцент" по професионално направление 4.4. "Науки за Земята", специалност "Хидрология на сушата и водните ресурси".

ДАТА
12.11.2026 г.

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ:
(*проф. д-р Алексей Бендерев*)